नास्टमा कम्प्युटर इन्जिनियरिङ, बिसिए, बिबिए र सिभिल इन्जिनियरिङका साथै अब MBA पनि ।
नास्ट कलेज
धनगढी-४, उत्तरबेहडी, कैलाली
सम्पर्क नं. ०९१-५२३३१२
९८५८४८७१२५

थारु भाषाके 'क' वर्गके राष्ट्रिय दैनिक
भाषा, संस्कृति ओ समाचारमूलक पत्रिका

पहुरा

PAHURA
NATIONAL DAILY

विवाह पवित्र बन्धन हो,
विवाहलाई लेनदेनको विषय नबनाऔं,
विवाहमा दाईजो लिने र दिने काम नगरौं,
दाईजोका कारण हुने हिंसा अन्त्य गरौं ।
नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष २२ अंक २१९ वि.सं. २०८१ फागुन १६ गते शुक्र   थारु सम्वत (२६४८)   [Friday 28 February 2025]   (मोल रु. ५ ।- पेज ४)

कैलारीमे छैठौं अध्यक्ष रनिङ कप सुरु

पहुरा समाचारदाता

हसुलिया, १५ फागुन । कैलारी गाउँपालिका स्तरीय छैठौं अध्यक्ष रनिङ कप २०८१ खेलकुद प्रतियोगिता विफेक रोजसे सुरु हुइल बा ।

कैलारी यूथस यूनाईटेड क्लव ओ कैलारी फुटवल संघके संयूक्त आयोजना तथा कैलारी गाउँपालिकाके मुख्य प्रवर्द्धकमे उ प्रतियोगिता हुइटी रहल बा ।

कैलारी गाउँपालिका-३ स्थित यौङ व्वाइज क्लवके खेल मैदानमे हुइटी रहल प्रतियोगिताके खेलकुद प्रतियोगिता गाउँपालिका अध्यक्ष राजसमझ चौधरी एक कार्यक्रमके विच उद्घाटन करल रहिट ।

उदघाटन कार्यक्रममे बोल्टी उहाँ खेलाडीनहे मुलुकहे राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रियमे चिन्हैना काम करटी रहल बटैले बटै । एक थरिके यूवा लागु औषधके दुर्व्यशनीमे फस्टी रहल ओरसे यूवाहे खेलकुदमे व्यस्त धारे सेक्लेसे कुलतसे बचाई सेक्ना बटैलै । गाउँपालिकासे खेलकुदमे बार्षिक लाखौ रकम खर्च करटी रहल ओरसे खेलाडीसे लगानीअनुसार प्रतिफल डेखैना जरुरी रहल बटैलै ।

कैलारी गाउँपालिका वडा नम्बर ३ के वडा अध्यक्ष सन्तराम चौधरी खेलकुद खेलाडीनहे अनुशासनमे बँध्ना करल बटैलै । समाज सुधार कैनामे यूवाहुकनके महत्वपूर्ण योगदान रहल कहटी खेलकुद विकासके लाग स्थानीय तहसे कौनो कमी नैराखल बटैलै ।

खेलकुद विकास समिति कैलालीके सदस्य मनिराम चौधरी अनुसाशन पूर्वक खेलकुद सम्पन्न कैना आग्रह करलै । उहाँ कहलै, 'पालिकास्तरीय अध्यक्ष कप खेलाडीके टिम छनौटके लाग हो । यम्ने मजासे खेलकुद प्रर्दशन करे सेक्लेसे टमान ठाउँमे अवसर मिल्न मौका आई ।'

फुटवल प्रतियोगिताके उदघाटन कार्यक्रममे पुष्पलक्ष्मी कन्स्ट्रक्सन प्रालिके पुष्प भुषाल प्रतियोगिताके शुभकामना डेहल रहिट ।

कैलारी यूथस यूनाईटेड क्लवके अध्यक्ष बनसराम चौधरीके अध्यक्षतामे हुइल खेलकुद उदघाटन कार्यक्रममे स्वागत मन्तव्य क्लवके सचिव सुनिल चौधरी ओ संचालन मञ्जु चौधरी करल रहिट । उद्घाटन कार्यक्रममे नौ वडाके वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य, वडा सदस्य, गाउँपालिकाके टमान शाखाके प्रमुख, टमान राजनितिक दलके प्रतिनिधि, यूवा क्लव, भल्मन्सालगायत खेलाडीहुकनके सहभागिता रहल रहे ।

गाउँपालिका स्तरीय अध्यक्ष रनिङ कपमे पुरुष ओ महिला फुटवलके पहिल हुइना टिमहे ५० हजार नगद प्रमाणपत्र, मेडल ओ ट्रफी पैही । दुसर टिम ३० हजार नगद प्रमाणपत्र, मेडल ओ ट्रफी पैही । ओस्टेक करके उत्कृष्ट खेलाडी, सर्वाधिक गोलकर्ता, उत्कृष्ट गोल रक्षक ओ उदयमान खेलाडी १५/१५ सय नगद रुप्या प्रमाणपत्र, मेडल ओ ट्रफी पैही ।

प्रतियोगिताके पुरुष भलिवलके पहिल विजेता २५ हजार नगद रुप्या, प्रमाणपत्र, मेडल ओ ट्रफी दुसरा टिमहे १५ हजार, वेस्ट स्पाइकर, वेस्टलिफटर १५/१५ सय नगद रुप्या प्रमाणपत्र, मेडल ओ ट्रफी पैना आयोजक जनैले बा ।

पुरुष व्याडमिन्टनहे पहिल राशी १० हजार, दुसराहे ५ हजार नगद रुप्या ओ प्रमाणपत्र, मेडल ओ ट्रफी पैही । ओस्टेक करके पुरुष क्रिकेटमे पहिल राशी २५ हजार, दुसराहे १५ हजार, वेस्ट व्याटर, वेस्ट बलर १५/१५सय नगद प्रमाणपत्र, मेडल ओ ट्रफीके व्यवस्था रहल आयोजक जनैले बा ।

मनैनके कारण विपद जोखिम बह्टा: कानून मन्त्री सार्की

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, १५ फागुन । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारके आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री हिरासिंह सार्की मानवके कारण विपदके जोखिम बह्रल बटैले बटै ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ओ जोखिम संचारमे मिडियाके भूमिका सबलीकरण सम्बन्धमे सुदूरपश्चिम प्रदेशके संचारकर्मीहुकनके लाग सुरु हुइल दुई दिने कार्यशालामे मन्त्री सार्की उ बाट बत्वाइल रहिट ।

उहाँ कहलै, ' अब्बे विकासके नाउँमे डोजरके प्रयोगसे जथाभावी उत्खनन करल कारण पहिरोके घटना बह्रल बा । अन्धाधुँध गिट्टीबालु निकारेबेर लडिया खोलाके मुहान बन्द हुइना करल बा । पानीके मुहान ठुनके बाढके जोखिम बह्रल उहाँ मन्त्री कहलै । संचारकर्मीनसे सही ओ सामयिक सूचनासे प्रदान करलेसे जनधनके क्षति कम करे सेक्नाफे उहाँ बटैलै ।

कार्यशालामे सुदूरपश्चिम प्रदेशके विपद्के अवस्था, प्राधिकरणसे जोखिम संचारमे लेटी रहल पहल, नेपालके जलवायु सेवा एवं बाढ पूर्वानुमानके बुझाई, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन रिपोर्टिङके व्यवहारिक पक्ष, विपद्के लाग पूर्वतयारी कैना पत्रकारहुकनके भूमिका लगायत प्रस्तुतीकरणसहित समूह कार्य हुइटी रहल बा ।

राष्ट्रिय विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण ओ सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानुन *(बाँकी ३ पेजमे)*

बैतडीमे स्त्रीरोग विशेषज्ञ सेवा सञ्चालन

बैतडी, १५ फागुन । जिल्ला अस्पताल बैतडीमे स्त्री तथा प्रसूतिरोग विशेषज्ञ डाक्टर हाजिर हुइल बाटैं ।

स्त्री तथा प्रसूतिरोग विशेषज्ञ डा. रामकुमार यादव ओ मेडिकल अधिकृत डा. निश्चल ज्ञवाली मंगरसे बैतडी अस्पताल पुगल हुइट ।

उहाँहुक्रे मंगरसे नै जिम्मेवारी सम्हारल अस्पतालके मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डाक्टर सुशील विक बटैलै । स्त्री तथा प्रसूतिरोग विशेषज्ञ डा. यादव प्रदेश सरकारके परामर्श सेवा ओ मेडिकल अधिकृत ज्ञवाली छात्रवृत्ति करारसे बैतडी अस्पतालमे हाजिर हुइल मेसु डाक्टर विक बटैलै ।

आब जिल्ला अस्पताल बैतडीमे डुई विशेषज्ञ, एक डेन्टल ओ छ मेडिकल अधिकृत सहित जम्मा नौ जाने डाक्टर कार्यरत रहल बाटैं । डा. यादव कामकाज सुरु करलसँगे बैतडी अस्पतालसे स्त्री तथा प्रसूतिरोगसम्बन्धी जाँच ओ उपचार कैना सुरु करल हो ।

विशेषज्ञ डाक्टर अभावमे डडेलधुरा ओ धनगढी तथा भारतके पिथौरागढ जाइ पर्ना बाध्यता रहलमे स्त्री रोग उपचार सेवा संचालनमे आइलपाछे बैतडीके बिरामी जिल्लामे सहज सेवा पैना अस्पताल व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष पार्वती भट्ट बटैलै ।

लागूऔषध प्रयोग नगरौं

लागूऔषधको सेवनले,
➢ मानिसको मस्तिष्क, मुटु, फोक्सो र कलेजोमा गम्भीर असर गर्छ,
➢परिवार, साथीभाई र आफन्तसँग सम्बन्ध बिग्रन सक्छ,
➢सामाजिक सम्मानमा गिरावट ल्याउँछ,
➢सामाजिक अपराध र विकृति बढ्छन्,
त्यसैले,
लागूऔषधको उत्पादन, सञ्चय, ओसारपसार बिक्रिवितरण तथा सेवन नगरौं र गर्न नदिऔं ।
नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

पेट, छाती, मुटु तथा थाईराईड विभाग
उपचार हुने रोगहरु
• उच्च रक्तचाप, दम तथा मुटु रोगको उपचार
• सुगर (मधुमेह), थाईराईड रोगको उपचार तथा परामर्श
• मिर्गी रोग, प्यारालाइसिस (पक्षघात) तथा अन्य नशा सम्बन्धी रोगको उपचार
• छाती दुख्ने, पेट दुख्ने समस्याको उपचार
• ज्वरो आउने, टाउको दुख्ने तथा पुरानो जटिल रोगको उपचार तथा परामर्श
• सिकल सेलरोग तथा अन्य रगत कम (Anemia) को उपचार तथा परामर्श

डा. सुमन चौधरी
MBBS, MD (KU)
NMC No. 15308
कन्सल्टेन्ट फिजिसियन

२४ सै घण्टा आकस्मिक उपचार
ओ.पि.डी. सेवा प्रत्येक दिन (बिहान ९ देखि साँझ ५ बजेसम्म
धनगढी
संजिवनी अस्पताल प्रा. लि.
(राष्ट्र बैंक चौक, धनगढी-५) सम्पर्क नं. ०९१-५९०३२८, ९७६४२१२७२७, ९७६९९३२१०५

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित
सम्पादक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)
कार्यकारी सम्पादक : राम दहित (९८४८४९४५१८)
भाषा सल्लाहकार : दिलबहादुर चौधरी
पहुना सम्पादक : कृष्णराज सर्वहारी
कानूनी सल्लाहकार : अधिवक्ता जोहारीलाल चौधरी
व्यवस्थापन सल्लाहकार : राजकुमार चौधरी
प्रधान कार्यालय: ध.न.पा.- ८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)
मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८१२६४१६०१)
हसुलिया शाखा: नरेन्द्र चौधरी (९८४८५४३०३६)
पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)
प्रधान कार्यालय धनगढी
E-mail: dailypahura@gmail.com,
Website: pahura.com
मुद्रक : समैजी अफसेट प्रेस, बेहडी, धनगढी

न्यायिक सुशासन अपेक्षित

विचार

डा. अर्जुनकुमार खड्का

हलिसे हलि न्याय आजके आवश्यकता हो । यिहिनसे न्यायिक सुशासनके प्रवर्धन हुइठ । ढिल कैके न्याय डेना, न्याय डेना इन्कार करना सरह हो । यिहिनसे न्यायप्रणालीके प्रमुख चुनौती शीघ्र न्याय डेहे नैसेक्ना हो मनेन्याय शीघ्र होके किल पर्याप्त नैरहठ, न्याय स्वच्छ फेन हुइ परठ । स्वच्छ निष्कलंकित ओ निष्पक्ष न्याय सबके चाहना हो । हुइना टे हतपतके न्याय लतपतसमेत रहे सेकठ । शीघ्र ओ स्वच्छ न्यायबिचके सन्तुलन कायम करना स्वच्छ न्याय हो । यिहिनसे न्यायिक सुशासनहे व्यवहारमे नानठ । तथापि टमान सेवाग्राही लम्मा समयसे न्यायके पर्खाइमे बटैं । यत्रासम कि सामान्य प्रकृतिके रिट निवेदनमे समेत अन्तिम सुनुवाइ हुइल नैडेखाइठ टबफेन न्यायपालिकासे न्याय सम्पादन हुइ बा कना आशामे सेवाग्राही बैठल बटैं । जोन न्यायपालिकाप्रतिके जनविश्वास हो । उ विश्वासहे निरन्तर कायम करे सेक्ना अवस्था रहे परठ ।

न्यायपालिकाबारे बाट करेलेसे सम्बन्धित देशमे व्यवस्था रहल अदालतके संरचना कना बुझ्जाइठ मने संवैधानिक कानुनके सन्दर्भमे न्यायपालिकासे राज्यके अदालतके व्यवस्था, तह, गठन विधि, न्यायाधीशके सेवाके सर्त, मुद्दाके सुनुवाइके कार्यविधि तथा अदालतके क्षेत्राधिकारसमेतहे समेट्ठ । यिहिनहे और व्यापक अर्थमे लेना हो कलेसे कुछ न्यायविद्के अनुसार न्यायपालिकासे उल्लेखित बाटके अतिरिक्त बार, कानुन व्यवसायीके स्थिति ओ कानुन पद्धतिहे फेन समोटे सेकि मने यी न्यायप्रणालीके सन्दर्भमे सान्दर्भिक डेखैलेसे फेन न्यायपालिकाके परिभाषा अत्रा व्यापक बा कना बाटमे सहमत हुइ नैसेक्जाइ । वास्तवमे न्यायपालिका कौनो फेन देशके प्रजातन्त्रीकरण, शासनव्यवस्था ओ सुशासनसँग गाँसल रहठ । ओहे देशके न्यायपालिका अपेक्षाकृत ढेर सक्षम, प्रभावकारी, निष्पक्ष ओ स्वतन्त्र रहे सेकि । जहाँ लोकतन्त्रके संस्थागत विकास वास्तविक अर्थमे रहल बा । गैरलोकतान्त्रिक राजनीतिक व्यवस्था रहल देशके न्यायपालिका हात्तीके देखैना दाँत सिवाय कुछ नैरहठ ।

नेपालमे न्याय सम्पादनके सन्दर्भमे चर्चा करलेसे कबुकाल बाजेक पालामे परल मुद्दा नातिके पालामे फेन फैसला नैहोके अनन्त समयसम मुद्दा खेपेपरना अवस्था रहठ । यिहिनसे हक अधिकारके लाग तत्काल उपभोग करना मुद्दामार्फत उपचार खोजजाइठ मने समयमे ओइसिन उपचार नैपाके उपचारके महत्व नैरहना अर्थात् समयमे मुद्दा फैसला नैहोके संविधान तथा कानुनसे प्रदत्त हक अधिकार निरर्थक हुइठ । जैसिक प्रकृतिमे सूर्योदय, सूर्यास्त आदि कार्य ठिक ठिक समयमे हुइठ । जोन कार्यावधि समाप्त हुइलपाछे ओकर उपयोगिता नैरहठ । उदाहरणके लाग मौसम अनुकूल फरल फल समयमे उपयोग नैहुइलेसे उहिनसे भरपुर लाभ लेहे नैसेक्जाइठ । यिहे अनुरूप समयमे मुद्दामामिलाके निरूपण हुइलेसे उहिनसे सम्बन्धित पक्ष कौनो राहत महसुस करे नैसेकठ । जस्टे, हक अधिकारके उपयोग, समयमे मानाचामल, ज्याला मजदुरीसँग जोरल मुद्दाके छिनोफानो अर्थात् फैसला हुइ नैसेक्लेसे उहिनसे मुद्दाके पीडित पक्षसे राहतके अनुभव करे नैसेकि । अब्बे टे और समयहे आर्थिक पक्षसँग फेन जोरे लागल बा ।

न्याय कलेक निष्पक्षता, स्वच्छता हो । टबेमारे पक्षपातपूर्ण अस्वच्छ न्याय वास्तवमे न्याय नैहो । स्वच्छता निष्पक्षता सत्यता हो, सत्यमे कौनो मेरिक मिसावट हुइ नैसेकि । यसर्थ न्यायके गुणात्मक पक्ष फेन ओत्रे महत्व रहठ । न्याय प्रशासनमे सम्बद्ध सबके योग्यता अनुभव आदि तोक्नाके मतलब सक्षम शुद्ध न्याय प्रशासनके लाग हो । न्याय प्रशासनके कार्यहे दुई भागमे विभाजन करे सेक्जाइठ । उदाहरणके लाग न्यायाधीशसे न्याय सम्पादन करना ओ न्यायाधीशसमक्ष मुद्दा प्रस्तुत करना आगे मुद्दाके निप्टाराके स्थितिमे पुगैना वा अंग पुगैना ओ न्यायाधीशसे हुइल फैसलापश्चात्के कार्य अर्थात् फैसला कार्यान्वयन करना तहसिलके कार्य न्यायपालिकाके कर्मचारीसे करना कार्य हो । फैसला करनाआघेक कार्यहे न्याय प्रशासन ओ पाछेके कार्यहे फैसला कार्यान्वयन तहसिलसम्बन्धी कार्य कैके दुई भागमे विभाजन करल रहठ । अइसिके दुई भागमे विभाजन करनाके उद्देश्य विशिष्टीकरण ओ हलिसे हलि तथा सक्षम बनैना करना कार्यभित्तर परठ ।

न्यायिक स्वच्छता, निष्पक्षता, हलि, कम खर्च, अनुमानयोग्यलगायत न्याय सम्पादन ओ न्याय प्रशासनके कार्यमे भर बढोत्तरी हुइ सेकल नैहो । यकर साथे गुणस्तरीय ओ प्रभावकारी न्यायिक सेवा प्रवाह, सदाचार ओ भ्रष्टाचारमुक्त न्याय प्रशासन फेन व्यवहारमे आइल नैडेखाइठ । अस्टेक न्यायिक सुशासनके लाग न्यायपालिकाके आधारभूत चरित्र जस्टे निष्ठा, पहुँचयोग्य, निश्चितता, विश्वसनीयता, जनआस्था, समावेशिता, जवाफदेहिता, पारदर्शितामे ध्यान डेहेपरना अवस्था बा । अत्रे किल नैहोके, न्यायाधीश नियुक्तिमे पारदर्शिता ओ सक्षम तथा योग्य व्यक्तिके चयनमे कमी रहल समेत बा । न्यायाधीश तथा कर्मचारीके आचारसंहिताके कार्यान्वयन एवं नियुक्ति, सरुवा ओ बढुवालगायत वृत्ति विकासमे कार्यसम्पादनके स्तर, सदाचार ओ सेवाग्राहीसँगके व्यवहारमे ध्यान डेहे नैसेकल अवस्था एकओर बा कलेसे औरेओर 'मिडलम्यान' के गतिविधिहे नियन्त्रण करेक लाग मुद्दासँग असम्बन्धित व्यक्तिके चलखेल न्यायालयमे कमी आइल सेवाग्राही तथा नागरिक अनुभव करे पाइल अवस्था नैडेखाइठ ।

यसर्थ विश्वके प्रधान न्यायाधीशहुकनके सम्मेलनसे पारित करल सन् २०१३ के टर्कीके राजधानी इस्तानबुल घोषणापत्रमे उल्लेख रहल न्यायिक सुशासनके विषयमे नेपालके न्यायपालिका टमान कार्य अपभन करेपरना अवस्था बा । अस्टेक अदालतमे हुइ सेक्ना अनियमितता ओ भ्रष्टाचारजन्य कार्यप्रति शून्य सहनशीलताके नीतिके अभाव, अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण ओ निगरानीमूलक संयन्त्रके क्रियाशीलतामार्फत अनियमितता तथा भ्रष्टाचारजन्य गतिविधिके नियन्त्रण करना कार्य दस्ताबेजमे किल सीमित रहल डेखाइठ । साथे न्यायिक उत्तरदायित्व ओ जवाफदेहितामे कमी रहनाके साथे संवेदनशील तथा अन्य विशेष प्रकृतिके जस्टे संवैधानिक विषयवस्तुसँग जोरल मुद्दा लम्मा समयसे निरूपण हुइ नैसेकल अवस्था सबहे जानकारी हुइल विषय हो । यिहे कारणसे न्यायिक सुशासनके सन्दर्भमे अभिन टमान ढेर काम करना बाँकी रहल अवस्था डेखाइठ । न्याय सम्पादनमे अप्रत्यक्ष तथा अवाञ्छनीय प्रभाव परना करल बाट समयसन्दर्भमे अइना करल बा । टबेमारे अइसिन बाट न्यायालयप्रतिके इज्जत, प्रतिष्ठा ओ गरिमामे आँच एवं ह्रास अइना अवस्था रहठ । यिहिनसे सम्बन्धित सेवाग्राही उचित, पर्याप्त ओ सही न्याय प्राप्त करनासे वञ्चित रहेपरना रहठ । जोन कार्य सुशासनके प्रतिकूलसमेत रहठ ।

नेपाललगायत सार्क क्षेत्रके देश किल नैहोके, संसारके अधिकांश देश फेन अदालत स्वतन्त्र ओ निष्पक्ष हुइ परठ कना धारणामे विश्वास ररहल पाजाइठ । हुइना टे अइसिन विश्वास फैलैना श्रेय बेलायत ओ यकर उपनिवेश होके बैठल देशहे जाइठ । बेलायतमे सन् १४८७ मे स्टार च्याम्बर एक्ट निर्माण करलपश्चात् अदालत खुला रूपमे बैठ्ना, सर्वसाधारण जनता फेन निर्णयके आधार सुने पैना आदि व्यवस्था करल रहे । टमान कानुनविद् उ व्यवस्थाहे न्यायिक स्वच्छता, निष्पक्षता ओ स्वतन्त्रताके धारणाके प्रारम्भिक अवस्था मानल बा । सिद्धान्त ओ व्यवहारबिचके अन्तर संसारमे कहुँ फेन ओ कबु फेन समाप्त हुइ सेकल नैहो, प्रश्न केवल कहाँ यी अन्तर अपेक्षाकृत कम बा कना बाटके किल हो । न्यायिक स्वतन्त्र ओ निष्पक्षताके मजा मजा प्रावधान संविधान वा कानुनमे समावेश करना जत्रा सहज रहठ । उहिनसे कार्यान्वयन करना ओ कायम करना ओत्रे कठिन रहे सेकठ । निष्पक्ष न्यायिक परम्पराके परीक्षण सुरु हुइटिसाथ कुछ अवस्थामे यकर समाप्त फेन हुइ सेकठ । नेपालके परिप्रेक्ष्यमे ओत्रे लम्मा अनुभव नैरहल ओरसे समान सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक तथा राजनीतिक परिस्थिति हुइल देशके अनुभवसे शिक्षा लेहेपरना रहठ ।

न्याय प्रशासन ओ फैसला कार्यान्वयनसँग सम्बद्ध पक्ष तथा न्यायपालिका अन्तर्गतके कर्मचारी फेन सम्बद्ध रहठ । कर्मचारीके भूमिका हलिसे हलि न्याय प्रशासन ओ फैसला कार्यान्वयनमे विशेष महत्व रहठ । न्यायाधीशके काम फैसला करलपाछे समाप्त हुइठ मने कर्मचारीके काम उ फैसलाहे कार्यान्वित करलपाछे किल समाप्त हुइठ । मुद्दाके अंग पुगैना ओ फैसला कार्यान्वयन करना कार्यमे तदारुकता हलिसे हलि नैआइलसे असल फैसलाके फेन कौनो महत्व नैरहठ । यसर्थ फैसला हुइल मुद्दाके हलिसे हलि कार्यान्वयन करना मुल जिम्मेवारी फैसलासँग सम्बद्ध सबके रहठ । यी बाटहे नेपालके संविधानके धारा १२६ से समेत स्पष्ट करले बा । उ अनुसार नेपालके न्यायसम्बन्धी अधिकार संविधान, (बाँकी ३ पेजमे)

> न्याय प्रशासन ओ फैसला कार्यान्वयनसँग सम्बद्ध पक्ष तथा न्यायपालिका अन्तर्गतके कर्मचारी फेन सम्बद्ध रहठ। कर्मचारीके भूमिका हलिसे हलि न्याय प्रशासन ओ फैसला कार्यान्वयनमे विशेष महत्व रहठ। न्यायाधीशके काम फैसला करलपाछे समाप्त हुइठ मने कर्मचारीके काम उ फैसलाहे कार्यान्वित करलपाछे किल समाप्त हुइठ। मुद्दाके अंग पुगैना ओ फैसला कार्यान्वयन करना कार्यमे तदारुकता हलिसे हलि नैआइलसे असल फैसलाके फेन कौनो महत्व नैरहठ। यसर्थ फैसला हुइल मुद्दाके हलिसे हलि कार्यान्वयन करना मुल जिम्मेवारी फैसलासँग सम्बद्ध सबके रहठ। यी बाटहे नेपालके संविधानके धारा १२६ से समेत स्पष्ट करले बा। उ अनुसार नेपालके न्यायसम्बन्धी अधिकार संविधान, अन्य कानुन ओ न्यायके मान्य सिद्धान्तबमोजिम अदालत तथा न्यायिक निकायसे प्रयोग करना ओ मुद्दा मामिलाके रोहमे अदालतसे डेहल आदेश वा निर्णयके सबजे पालन करेपरना संवैधानिक प्रावधान रहल पाजाइठ।

विद्यार्थीहे टिनाखेती कैना सिखैटी

बाजुरा, १५ फागुन । बाजुराके अधिकाशं विद्यालय पाछेक समय विद्यार्थीहे विद्यालयमे टिना उत्पादन कैना सिखैटी आइल बावै । विद्यालयमे बालबालिकाहे खवाइटी आइल दिवा खाजा तथा खेलकुद सामग्री खरिद कैना सहज हुइना मेरके पाछेक समय विद्यालयसे यहाँके अध्ययनरत विद्यार्थीहे विद्यालयमे टिना उत्पादन कैना सिखैटी आइल हो ।

पहिले टिना खेती कैसिक कैना कना विषयमे हम्रहीनहे कुछ पटा नैरहे । अब्बे विद्यालयमे पढ्ढाइसँगे टिनाखेतीकेबारे सिखैटी बुढीनन्दा नगरपालिका–९ ढप्कस्थित सिद्धेश्वरी अनाथ जनजातीय तथा आवासीय आधारभूत विद्यालयके कक्षा ५ के छात्रा छाया गुरुङ बटैली ।

उहाँ कहली, "विद्यालय आँजरपाँजर ढेर जमिन बा । (बाँकी ३ पेजमे)

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना।

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ३ चटकपुर कित्ता नं. ५६३, ५६४ क्षेत्रफल ४२०५ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री गोपालमान सिं भण्डारी, रमा भण्डारीले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिंदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्वः सडक | पश्चिमः रमेश भट्ट
उत्तरः दक्ष्मण भट्ट, सुजन कार्की, धनबहादुर भण्डारी | दक्षिणः कनैयालाल दुगद

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना।

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ७ देवरिया कित्ता नं. ८६६ क्षेत्रफल १६९.३२ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री जीवनकुमार चौधरीले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिंदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्वः जयमती देवी विष्ट | पश्चिमः लालप्रसाद ढुंगाना
उत्तरः सडक | दक्षिणः विक्रमबहादुर विक

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना।

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ३ कित्ता नं. ३०४ क्षेत्रफल १६९.३२ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री राजेशकुमार चौधरीले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिंदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्वः सडक | पश्चिमः कालिमैया चौधरी
उत्तरः दीपाकुमारी भाट | दक्षिणः सीता देउवा

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

पाठकवर्गसे अनुरोध

प्रिय पाठकवर्ग, पहुरा मिडिया प्रालिसे सञ्चालित पहुरा दैनिक ओ पहुरा अनलाइनमे हमार सकेसम थारुपन लन्ना कोशिश जारी बा । विचार पेजमे थारु लगायट अन्य जनजातिनके आवाज हमार पहिला प्राथमिकता हो । अपन मनेम लागल उकुसमुकुस बाट अपनेनके फे लिख्के पठाइ सेकि । अपनेक विचार लम्मा हुइ परठ कना नइ हो । आइ कलम पक्रि, अपन मनक बाट ढेरसे ढेन जनहन बाँटि । पहुरा अनलाइनमार्फत अपन बाट संसार भर पुगाइ । –सम्पादक

जरुरी टेलिफोनके प्रायोजक:

हमार यहाँ बोइलर मुर्गीनके मासु सुपथ मोलमे मिलठ । सेवा कर्ना मौका अवश्य देहबी ।

नोट : भोजविहा, व्रतवन्धके लाग होम डेलिभरीके सुविधा बा ।

प्रो.रमेश चौधरी
केभी मासु पसल
बैयाबेहडी चौक, धनगढी कैलाली शारद उमावि लग्गे
मो. ९८११६३५६८०

एक्बुलेन्स नम्बर
९८२४६८९६१७, ९८५८४२७०१८, ९८१४६०८०५६, ९८१४६८०००६८,९८१४६६०२८५

प्रहरी
अञ्चल प्रहरी कार्यालय ०९१- ५२१३०१
जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२११५०,१००
वडा प्रहरी कार्यालय ०९१-५२१२९९,११०
ईप्रका अत्तरीया ०९१-५५०१२२
त्रिनगर प्रहरी चौकी ०९१-५२११८३
जिल्ला प्रहरी कार्यलिय ०९१-५२११५३
ईप्रका मसुरिया ०९१-४०२०१४
ईप्रका चौमाला ०९१-६९२५७१
ईप्रका लम्की ०९१-५४०१९९
ईप्रका भजनी ०९१-५८०१९९
ईप्रका सुख्खड ०९१-५२९१६६
ईप्रका मालाखेती ०९१-५५०१२२
ईप्रका फल्टुरे ०९१-६९०३३०
ईप्रका हसुलिया ०९१-५२९१४५
ईप्रका पाण्डौन ९७४९०१४९०५
सिमा प्रहरी चौकी बहुलिया ०९१-५२९२०६
ईप्रका टीकापुर०९१-५६०१९९
स.प्र.वल सिमासुरक्षा धनगढी ५२६९२८

बैक
नेपाल राष्ट्र बैक ०९१-२१३२२
नवजिवन बैक ०९१-५२३६५३
कृषि विकास बैक ०९१-५२९२३५
मालिका विकास बैक०९१-५२३७३८
बैक अफ काठमाण्डौ ०९१-५२३३८६
बैक अफ एसिया ०९१-५२५६५०
नेपाल बग्लादेश बैक ०९१-५२१७८५
सिटिजन बैक ०९१-५२७४८५
कुमारी बैक ०९१-५२६०३८
सनराईज बैक ०९१-५२४८५०
नेपाल ईन्भेसमेन्ट बैक०९१-५२३७०६
एनएमबी बैंक लि.०९१-५२१२१६

सरकारी कार्यालय
जिल्ला प्रशासन .०९१-५२११०१
जिल्ला विकास .०९१-५३२५६०
नगरपालीका .०९१-५२१४२९
मालपोत.०९१-५२१२०१, नापी शाखा.०९१-५६०४०२
कृषि विकास .०९१-५२२२५५, भूमि सुधार.०९१-५२१२२४
जिल्ला हुलाक.०९१-५२११५२, नेपाल बाल संगठन: ५२३६६५

अस्पताल
सेती अञ्चल.०९१-५२१२७१
नवजिवन ०९१- ५२१२३३/५२१७३३
विजय मेडिकल हल धनगढी ०९१-५२३४३५
पद्मा धनगढी ०९१-५५०३५५
सेवा नर्सिङ होम अत्तरीया ०९१-५५०७९७
एम्बुलेन्स मसुरिया ९७४९०१८०८१
घोडाघोडी अस्पताल सुखड०९१-६९४७०७
टीकापुर अस्पताल ०९१-५६०१५०
दमकल १०१
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ०९१-५२१३३३
कैलाली उ.बा.संघ ५२१२३७, ५२३९७१
एम्बुलेन्स : ५२१६००
सामुदायिक एम्बुलेन्स सेवा टीकापुर ९८४८५५७५४०
विद्युत : ५२११४५
दिनेश मेटल ०९१-५२१३९२

होटल
डिभोटी ०९१-५२३९१८/५२५९३१
जगदम्बा०९१-५२३५९०, बिद्या०९१-५२३२७३
तरूण ०९१-५२४६९३, सनलाईट०९१-५२१५३६
वर्ल्ड लिंक धनगढी :५२०१५१
ज्ञानुप्लाजा०९१-५२२८३०/५२७१९०
नेपाल पत्रकार महासंघ :५२७१२२

शैक्षिक संस्था
कैलाली बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२१२२३
सुदूरपश्चिमाञ्चल क्याम्पस ०९१-५२३१९२
ऐश्वर्य बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२१०७९

राजनैतिक पार्टी
नेपाली कांग्रेस कार्यालय : ५२४११५
नेकपा (एमाले) कार्यालय : ५२१०१०
बसपार्क काउण्टर धनगढी : ०९१-५२१२५२

एफ.एम
दिनेश एफ एम ९३.८ मेगाहर्ज धनगढी: ०९१-५२६७०१

एसियाली राजमार्ग निर्माण तीव्र

काठमाडौं, १५ फागुन । एसियाली मुलुकबिच सडक सञ्जाल जोडके निर्वाध आवतजावत तथा व्यापार करे पैना अवधारणा अन्तर्गत नेपालमे निर्माण सुरु करल एसियाली राजमार्ग (एसियन हाइवे) के निर्माण तीव्र गतिमे आगे बह्रल बा ।

दक्षिण एसिया क्षेत्रीय आर्थिक सहकार्य (सासेक) कार्यक्रम अन्तर्गत पूर्व पश्चिम राजमार्ग अन्तर्गतके काँकडभिट्टा–लौकही खण्ड ओ कञ्चनपुर–कमला खण्डमे निर्माणाधीन यी राजमार्गके ठेक्का सम्झौता होके काम सुरु हुइल एक वर्षमे भौतिक प्रगति १२ प्रतिशत पुगल बा । असारसम २० से २५ प्रतिशतसम काम ओरवैना लक्ष्य बा ।

यी खण्ड निर्माणके लाग २०८० माघ १९ मे ठेक्का सम्झौता हुइल रहे । निर्माण अवधि तीन वर्षके बा । एसियाली विकास बैंक (एडिबी) के ऋण सहयोगमे यी सडक निर्माण हुइल बा । एडिबी 'सासेक' कार्यक्रम अन्तर्गत अन्य एसियाली मुलुकके राजमार्ग निर्माणमे फेन ऋण लगानी करले बा । नेपाल ओ भारत जोड्ना सीमामे रहल मेची नदीमे चार लेनके पुल निर्माण हुइलसँगे 'ए क्लास' के एसियाली राजमार्गसँग नेपालके पहुँच जोरल हो । उ पुलके लम्बाइ ७९० मिटर बा । मेची पुलसँगे नेपालओर डेढ किलोमिटर 'एसियन हाइवे एप्रोच रोड' समेत निर्माण करल बा । अब्बे पूर्व ओ पश्चिम कैके दुई खण्डमे काम हुइटि बा । दुनु खण्डके कुल लम्बाइ ९५.७६ किलोमिटर बा ।

झापाके काँकडभिट्टासे सीतापुरीसम ४५ किलोमिटर पूर्वी खण्डमे परठ । सीतापुरीसे सुनसरीके देवीखोलासम रहल पश्चिमी खण्डके लम्बाइ ५०.७६ किलोमिटर बा ।

आयोजनाके प्रमुख इन्जिनियर जगत प्रजापती निर्माण करेपरना पुलके जग (फाउन्डेसन) के काम सम्पन्न होसेकल जानकारी डेलैं । पश्चिमी खण्डमे रतुवा, बक्राहा ओ लोहन्द्रा नदीमे पुल निर्माण हुइल बा । अस्टेक यी खण्डमे ११ किलोमिटर सडकके 'सब बेस' के काम ओ २० ठो 'कल्भर्ट' निर्माण सम्पन्न होसेकल बा । यी खण्डमे ४७ ठो 'कल्भर्ट' निर्माण करेपरना बा । चालु आर्थिक वर्ष (२०८१/८२) मे १० किलोमिटरमे कालोपत्रे सम्पन्न करना लक्ष्य रहल जानकारी उहाँ डेलैं ।

अस्टेक पूर्वी खण्डमे यिहे आर्थिक वर्षभित्रे कम्तीमे २० किलोमिटर सडक कालोपत्रे करना लक्ष्य बा । झापाके चारआली, बिर्तामोड, चारपाने, मोरङको बलिया ओ सुनसरीके इटहरी चोकपूर्व, इटहरी चोक ओ इटहरी चोकपश्चिममे ओभर पास निर्माण करल बा । निर्माणाधीन राजमार्गके 'क्यारिज वे' चार लेनके रलेसे फेन सहरी क्षेत्रमे दुनुओर 'सर्भिस लेन' ओ सडकपेटीसहित आठ लेनके रना आयोजना प्रमुख प्रजापती जानकारी डेलैं । ठेक्का सम्झौता अनुसार निर्माण अवधि तीन वर्ष तोक्लेसे फेन त्रुटि सच्यैना अवधि एक वर्ष ओ मर्मत सम्भारके अवधि पाँच वर्ष रहल बा ।

नेपालके पूर्व पश्चिम राजमार्ग ओ अरनिके राजमार्ग 'एसियन हाइवे' अन्तर्गत परठ । पूर्व पश्चिम राजमार्ग 'एसियन हाइवे' के रुट–२ ओ अरनिके राजमार्ग रुट–४२ अन्तर्गत परठ । पूर्वसचिव अर्जुनजंग थापा कलैं, "एसियन हाइवेके टमान स्ट्यान्डर्ड रहठ । अब्बे एसियन हाइवेमे परल नेपालके दुई राजमार्ग 'सी क्लास' अन्तर्गत परठ । यी दुई राजमार्गहे चार लेनमे विस्तार कैके मापदण्ड पूरा करलपाछे 'ए क्लास' मे स्तरोन्नति हुइ ।"

उहाँक अनुसार एसियन हाइवेके रुट–२ थाइल्यान्डके बैंककसे सुरु होहे बर्मा (म्यानमार), बंगलादेश, भारत हुइटि नेपालके काँकडभिट्टासे पूर्व पश्चिम राजमार्ग होके वनबासा ओ वहाँसे भारतके दिल्ली हुइटि पाकिस्तानके कराँची पुगि । अस्टेक एसियन हाइवेके रुट–२ अन्तर्गत भारतके रक्सौलसे नेपालके वीरगन्ज, नारायणगढ, काठमाडौं होके अरनिके राजमार्गके धुलिखेल, बाह्रबिसे, तातोपानी हुइटि चीनके ल्हासासम पुगि ।

विद्यार्थीहे टिनाखेती...

डुई बरससे हम्रे उ सक्कु जमिनमे टिना लगैटी आइल बाटी ।" हम्रे सक्कु जाने विद्यालयमे बैट्ठी । विद्यालयमे खैना सुट्ना मजा व्यवस्था बा । ओहेमारे दिवा खाजा तथा साँझसाकरके खाना सहज हुइना मेरके अब्बे हम्रे विद्यालयमे टिना उत्पादन करे लागल हुइटी, गुरुङ कहली ।

यहाँके हिमाली, जगनाथ, स्वामिकार्तिक, बुढीनन्दा, बडिमालिका, गौमुल, बुढीगंगा, त्रिवेणी ओ खप्तड छेडेदह लगायतके अधिकांश विद्यालयसे बालबालिकाके पढाइसँगे विद्यालयमे टिना लगैना सिखटी आइल बावै ।

न्यायिक सुशासन...

अन्य कानुन ओ न्यायके मान्य सिद्धान्तबमोजिम अदालत तथा न्यायिक निकायसे प्रयोग करना ओ मुद्दा मामिलाके रोहमे अदालतसे डेहल आदेश वा निर्णयके सबजे पालन करेपरना संवैधानिक प्रावधान रहल पाजाइठ ।

सिप विकास ओ भौतिक सुविधासे किल हलिसे हलि ओ स्वच्छ न्याय हुइ नैसेकठ । न्यायशील गुण सर्वाधिक महत्वके तत्व रहठ काहेकि कानुनमे सुधार, भौतिक सुविधा ओ सिपमे सुधार हुइलेसे फेन मानसिकतामे परिवर्तन आइ नैसेक्लेसे न्याय सहज रूपमे विकास हुइल माने नैसेक्जाइ । अतः नेपालके संविधानसे परिकल्पना करल जस्टे सामाजिक न्यायके माध्यमसे राष्ट्रिय जीवनके सब क्षेत्रमे न्यायपूर्ण व्यवस्था कायम करटि लोकतान्त्रिक राज्यव्यवस्थाके स्थापना करना कार्यमे न्यायपालिकासे विश्वास ओ प्रभावकारिता बह्रैना कार्यमे बढावा डेटि जाइ परठ । यिहिनसे न्यायिक सुशासन ओ विश्वाससमेत वृद्धि हुइल बा ।

साभारः गोरखापत्र दैनिकसे

शंखनाद प्रतियोगिता सम्पन्न

पहुरा समाचारदाता

भजनी, १५ फागुन । कैलालीके भजनीमे महाशिवरात्रिके अवसरमे शंख बजैना (शंखनाद) प्रतियोगिता सम्पन्न हुइल बा ।

विश्व हिन्दु परिषद् नेपाल भजनी नगरसमितिके आयोजनामे भजनी नगरपालिका वडा नम्बर ५ वेलाहा स्थित श्री माँ शक्ति स्वरुपा देवी आश्रमके सहकार्यमे उ प्रतियोगिता सम्पन्न हुइल हो । मौलिक कला संस्कृतिके जगेर्ना ओ लोप हुइना अवस्थामे पुगल शंखप्रति युवापुस्ताके ध्यानाकार्षण सहितके उद्देश्य रख्टी प्रतियोगिता आयोजना करल अध्यक्ष हेमेन्द्र भारद्वाज जानकारी डेलै ।

प्रतियोगिता समापनके बर्का पहुनामे नगर प्रमुख केवल चौधरी, खास पहुनामे स्वामी गजेन्द्र भण्डारी, विश्व हिन्दु परिषद् सुदूरपश्चिम प्रदेशके अध्यक्ष महेन्द्र राज पन्त ओ प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत निलम कुमार न्यौपाने रहल रहिट ।

कार्यक्रममे वडा अध्यक्ष विक्रम चौधरी, वडा अध्यक्ष केशव बहादुर बुढा, जनप्रतिनिधी, राजनीतिक दल, भक्तालु, सुरक्षाकर्मी, सञ्चारकर्मी, संरक्षणकर्मी तथा समाजसेवी बुद्धिजिवी लगायतके उपस्थिति रहल रहे । शंख नाद प्रतियोगितामे प्रथम स्थान टंक प्रसाद जोशी, द्वितीय स्थान भोज राज जोशी, तृतीय स्थान लक्ष्मी प्रसाद जोशी ओ सान्त्वना गणेश प्रसाद ओझा हुइल रहिट ।

मनैनके कारण...

मन्त्रालयके संयुक्त आयोजना ओ मर्सिकोर नेपालके प्राविधिक सहयोगमे कार्यशाला हुइटी रहल बा ।

कार्यशाला उदघाटन कार्यक्रम राष्ट्रिय विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणके प्रवक्ता तथा सहसचिव डा. डिजेन भट्टराईके अध्यक्षतामे हुइल रहे । कार्यक्रममे कैलाली जिल्लाके प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोगन हमाल ओ नेपाल पत्रकार महासंघ सुदूरपश्चिम प्रदेश अध्यक्ष भरत शाह मन्तव्य राखल रहिट । पहिल रोज राष्ट्रिय विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणके प्रवक्ता तथा सहसचिव डा. डिजेन भट्टराई, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयके विपद सम्पर्क व्यक्ति दिपेन्द्र सिंह विष्ट, सिनियर डिभिजनल मेट्रोलोजिष्ट विभुति पोखेल, सिनियर डिभिजन इन्जिनियर रामप्रसाद अवस्थी, पूर्व शिक्षा मन्त्री गंगालाल तुलाधरलगागत विपद सम्बन्धी प्रस्तुतीकरण राखल रहिट । कार्यक्रम संचालन दिपक सापकोटा करल रहिट ।

ग्राहक वर्गहरुमा खुशीको खबर !

हाम्रो यहाँ सबै कम्पनीका रि–कण्डिसन मोटरसाइकलहरू पाइनुका साथै मर्मत पनि गरिन्छ र सबै कम्पनीका हेलमेट र पार्टसहरू थोक तथा खुद्रा मूल्यमा पाईन्छ ।

कुनै पनि मोटरसाइकल नगद खरिद गरेमा आकर्षक उपहारको व्यवस्था रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

संजय अटो सेल्स एण्ड रि–कण्डिसन

धनगढी–४, उत्तरबेहडी (चटकपुर शहिद गेट भन्दा दुईसय मिटर पूर्व)

फोन न. ०९१४१०१०५, सुजित मो. ९८५८४२३९१२, सुनिल मो. ९८६७७९३५२१, महेश मो. ९८१३१३१०२९

चौधरी फेसन टेलर्समे विशेष छुट

हमार यहाँ जौनफे मेरिक कोटपाईन्ट, सर्ट, आसकोट, दाउरा सुरुवाल, जुहारी कोट, टाई, टोपी पैनाके साथे स्कुल ड्रेस, क्याम्पस ड्रेस, निजामती कर्मचारीके ड्रेस तथा थान कपडा सुपथ मोलमे विक्री कैनाके साथे सिलाई फे करजाइठ ।

रेडिमेट कोटपाईन्ट तथा क्याम्पस ड्रेस कोटपाईन्ट मात्र रु. ७८५०/- मे

प्रो. विष्णु चौधरी (९८४८४७१३४२)

चौधरी फेसन टेलर्स

धनगढी–१, बुद्धमार्ग, कैलाली (जिप्रका पुल नजिक)

हमार नयाँ शाखा धनगढी-७, मोतीचोकमे खुलल सहर्ष जानकारी कराइटि।

नोट : हमार यहाँ इण्डियाबरेलीके दक्ष कलीगढहुकनसे कोटपाईन्ट सुपथ मोलमे सिलाई करटी रहल ग्राहक वर्गहुकनहे सहर्ष जानकारी कराइटी।

श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

- श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश
- रोजगार सम्झौता गरेर मात्रै काममा लागौं र लगाऔं ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका सम्पूर्ण श्रमिकको न्यूनतम ज्याला रु. १७,३००/– अनिवार्य रुपमा कायम गरौं/गराऔं ।
- समान कामको समान ज्याला लैंगिक आधारमा पारिश्रमिकमा विभेद गर्नु कानूनी अपराध हो ।
- कार्य स्थलमा श्रमिकलाई सुरक्षाका उपकरणहरू उपलब्ध गराई काममा लगाऔं, लैंगिक हिंसाको अन्त्य गरौं ।
- बालश्रम कानूनी रुपमा दण्डनिय अपराध हो । बालश्रम नगरौं/नगराऔं ।
- श्रम अडिट प्रत्येक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु/गराउनु उद्योग/प्रतिष्ठानको कर्तव्य हो अन्यथा नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
- असल श्रम सम्बन्धको आधार सामाजिक सुरक्षा र रोजगार औद्योगिक दुर्घटना न्यूनीकरण गरौ व्यवसायजन्य रोग लाग्नबाट बचौं ।
- श्रम ऐन, २०६४ र नियमावली, २०७५ को पूर्णरुपमा कार्यान्वयन गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा अनिवार्यरुपमा श्रम स्वीकृति गरेर जाऔं ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालय

धनगढी, कैलाली

NISARGA
Hospital & Research Center Pvt. Ltd.

बालबालिकामा हुने सबैखाले रोग र समस्याहरू बाट छुटकारा

नवजात शिशु तथा बालरोग सम्बन्धी उपचार तथा समस्याहरू

- बच्चाको दमको जाच, दममा प्रयोग हुने Spirometry
- बारम्बार रुघारखोकी लागिरहने समस्या
- घ्यार(घ्यार भइरहने, नाक बन्द भइरहने समस्या
- निमोनिया तथा एलर्जीको समस्या,
- खाना नखाने, तौल नबढ्ने,बारम्बार जोरो आहिरहने
- झाडापखाला लगिरहने, जन्डिस, अपच,कब्जियत,
- पेट दुख्ने र कान पाक्ने जस्ता समस्याहरु

डा.पुष्प राज अवस्थी
MBBS, MD (Paediatrics)
DM (Paediatrics Critical Care)
PGIMER (india), NMC No. 11987

डाक्टर आउने मिति फागुन १६-१७ गते

Hasanpur, Dhangadhi-5, Kailali, Nepal
Tel. 091-527000/01/02, 9865680100

Advanced Healthcare for all...

टिना खेतीमे वनगाउँके किसान

पहुरा समाचारदाता

टीकापुर, १५ फागुन । कैलालीके टीकापुर–८ वनगाउँके पूरै गाउँ टिनाटावन खेतीमे लागल बाटैं । सुरुके दिनमे आपन उपभोगके लाग टिनाटावन उत्पादन सुरु करल रलेसे फेन पाछेक समय उहाँहुक्रे व्यावसायिक हुइल बाटैं ।

टिनाटावन बजार पाइ लागलपाछे उहाँहुक्रे व्यावसायिक खेतीमे लागल बटैलै । "हमार पूरै गाउँ टिनाटावन खेतीमे लागल बा", स्थानीयवासी तीर्थ चौधरी कहलै, "कम जाने हुइटी खेतीमे नैलागल मने ढेर जाने टिनाटावन खेतीमे लागल बाटैं ।"

उहाँके अनुसार गाउँमे करिब सय घर बावैं उ सक्कु मौसमी ओ बेमौसमी खेती करे लागल हुइट । इ बेर उ गाउँमे मिर्चा, टमाटर ओ गोभी उत्पादन हुइल डेखमिलठ् । टमाटर ओ गोभी खासै मूल्य नैपाइल किसानके गुनासो रहल बा । टमाटर प्रतिकिलो रु १०, फुलगोभी रु २० मे प्रतिकिलो ओ मिर्चा रु ७० मे थोक मूल्यमे लेना करल उहाँहुक्रनके कहाइ रहल बा । मिर्चा सुरुमे मूल्य नैपैलेसे फेन अब्बे मजा मूल्य पाइल किसान तीर्थ बटैलैं । "टिनाटावनमे मजा आम्दानी लेक लाग औरेक उत्पादनसे पहिले उत्पादन हुइ परल", चौधरी कहलै, "गोभी ओ टमाटर सक्कु जनहनके हुइल ओरसे मूल्य खासै नैहो मने सुरुमे उत्पादन करुइया ढेर जाने मूल्य पैले रहिट ।"

उहाँ टमाटर ओ गोभी ढिला हुइल कहटी मिर्चासे आम्दानी लेना बटैलैं । मौसमी टिनाटावनखेती कैटी आइल किसान मौसमीसे बेमौसमी टिनाटावन मूल्य पैना बात बुझलपाछे बैमौसमी टिनाटावन उत्पादन कैना आकर्षित हुइल बाटैं । समयसे हाली उत्पादन करेबर मजा मूल्य पाजाइठ् ओ सक्कु जनहनके उत्पादन हुइलपाछे बजार मूल्य नैमिलठ् कना चीज सबजे बुझ्टी गैल स्थानीय मानबहादुर चौधरी बटैलैं । किसान पाँच कट्ठासे एक बिघासम टिनाटावन खेती कैटी आइल बाटैं ।

राजापुर ओ टीकापुर बजारमे टिना खपत हुइ लागलपाछे उ गाउँके किसान टिनाखेतीमे हौसल मानबहादुर बटैलैं । "हमार उत्पादन हुइल टिना बर्दियाके राजापुर ओ टीकापुरके थोक व्यापारी खरिद कैना करल बाटैं", चौधरी कहलै, "गाउँमे आके टिना किन्ना करल बाटैं, कतिपय अपनहे हाटबजारमे लैजाके बिक्री कैना करल बाटैं ।"

कात्तिकमे लगाइल टिना पुस महिनासे बिक्री कैना तयार हुइल चौधरी बटैलैं । "कात्तिकमे लगैली, ढिला हुइल ओरसे उत्पादन फेन ढिला होके खासै मूल्य नैमिलल्", चौधरी कहलै, "गाउँ पूरै टिना खेतीमे लागल ओरसे टिनाके थोक व्यापारीहे फेन सहज हुइल बा ।"

टिनाके थोक व्यापारी वनगाउँमे टिना मिलठ् कहिके ढुक्क होके अइना करल स्थानीयके बुझाइ रहल बा । किसान आपन बिक्री हुइल पाछे औरे छिमेकीके बिक्रीमे सहयोग कैना करल बाटैं । उत्पादन हुइल टिना लगभग बिक्री हुइल अवस्था बा । ओस्टके टिनाके आम्दानीसे सामान्य खर्च धन्ना सजिल हुइना करल भौना चोधरी बटैलैं । चौधरी गाविसके पूर्वउपाध्यक्ष समेत हुइट । ओइसीक टे उहाँहुक्रे धान ओ गहुँ खेती फेन करठैं । बाढ ग्रस्त क्षेत्र रलेसे फेन उ गाउँ टिनामे आत्मनिर्भर कहिके चिन्हजाइठ् । "गाउँ पूरै टिनामे लागल ओरसे युवा ओ महिला फेन आपन पकेट खर्च निकारक लाग टिना खेतीमे लागल पाइल बा", भौना कहलै, "आधुनिक बीया पैना ओ टनेलमार्फत खेती करेबर बेमौसमी खेती कैना सजिल हुइल बा ।"

संकट व्यवस्थापनमे सक्कु निकाय प्रतिबद्ध

डडेल्धुरा, १५ फागुन । लैंगिक हिंसा तथा एकद्वार संकट व्यवस्थापन करक लाग यहाँके स्थानीय सरकार, प्रशासन, सरकारी निकाय एवं गैरसरकारी संस्थासे प्रतिबद्ध हुइल बाटैं ।

विभेदविरुद्ध सक्कु जाने आआपन क्षेत्रमे काम कैटी आइल रहलेसे फेन न्यूनीकरण करे नैसेकल ओरसे सक्कु सरकारी कार्यालय, निकाय ओ गैरसरकारी संघसंस्था एकबद्ध होके काम कैना निर्णय करल बा ।

अँट्वारके जिल्ला सदरमुकाममे ग्रामीण महिला विकास तथा एकता केन्द्र (रुडुक) से आयोजना करल लैंगिक हिंसा तथा एकद्वार सङ्कट व्यवस्थापनके क्षेत्रमे कार्यरत निकायबिचके अन्तर्क्रिया कार्यक्रममे सहभागी अमरगढी नगरपालिका, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गन्यापधुरा गाउँपालिका, एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र, महिला मुक्ति समाज, सेफ हाउस ओ गैरसरकारी संघसंस्थाके प्रमुख एवं प्रतिनिधि हिंसाविरुद्ध एकबद्ध होके काम कैना निर्णय करले बाटैं ।

रुडुक ओ अक्सफाम नेपालके संयुक्त साझेदारीमे सञ्चालित 'नेपालके राजनीतिमे महिला नेतृत्वकर्ताके रूपान्तरणात्मक नेतृत्व' परियोजना अन्तर्गत लैंगिक हिंसा न्यूनीकरणके क्षेत्रमे इ जिल्लामे कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी निकायसे आगामी दिनमे समन्वयात्मक ढंगसे कार्य कैना, प्रभावित व्यक्तिहे प्रदान कैके सेवा तथा परामर्शके सम्बन्धमे फेन सहकार्य कैके आघे बह्रना निर्णय हुइल रुडुक डडेलधुराके कार्यकारी निर्देशक अमरबहादुर साउद जानकारी डेलै ।

कार्यक्रमके बर्का पहुना रहल अमरगढी नगरपालिकाके नगर उपप्रमुख पार्वती झुकाल महिलाहुक्रे गाउँघरमे काम करे छोरल बटैली । गाउँघरमे बुह्राइल डाइबाबा किल बाटैं । उहाँ कहली, "आजकालके छावा पटुहिया, छावाछाइ पढ्ना कहिके बजारमुखी हुइल बाटैं।" आपन करटी रहल कामके बजारीकरणके लाग सामाजिक सञ्जालके ढेरसे ढेर प्रयोग कैना मजा रलेसे फेन कोइ कोइ कामे नैकैके दिनरात सामाजिक सञ्जालमे अर्धनगन होके भिडियो पोस्ट कैना, सक्रिय रहना नैमजा रहल कहटी उहाँ इहीसे महिला हिंसा बह्राइल बटैलैं ।

एकीकृत विकास समाज (आइडिइएस) के कार्यकारी निर्देशक पदमा गुरुङ समुदायमे मदिरा सेवन कैके पुरुष महिलाउपर हिंसा करल प्रायः मुद्दा हुइना हुइल ओरसे महिलाहे सीप सिखाके व्यवसायमे लागे पर्ना बटैली ।

हसुलिया–काठमाडौं एसी बस सेवा सुरु

पहुरा समाचारदाता

हसुलिया, १५ फागुन । सुदूरपश्चिम यातायात प्रालि धनगढी कैलालीसे कैलालीके कैलारी गाउँपालिका हसुलियासे काठमाडौंसमके एसी बस सेवा सुरु करले बा ।

प्रालिसे फागुन १५ गते बिफेक रोजसे कैलारीके हसुलिया, फुलवारी हुइटी राजधानी काठमाण्डौंसम एसी बस सेवा सुरु कैटी आपन थप सेवा विस्तार करल हो । कैलारी गाउँपालिकाके अध्यक्ष राजसमझ चौधरी एक कार्यक्रमके बिच बस सेवाके उद्घाटन करल रहिट ।

गाउँघरके यात्रुहे मध्यनजर कैटी यातायातमे सहजताके लाग सेवा विस्तार करल सुदूरपश्चिम यातायात प्रालिके अध्यक्ष पदमराज सापकोटा बटैलैं । उहाँ हसुलिया से काठमाण्डौं प्रत्येक दिन दिनके एक बजे बस छुट्ना फेन जानकारी डेलै । उहीसे आघे गैल माघ २२ गते कर्णाली रिभर साइड यातायात प्रालि फेन हसुलिया–काठमाण्डौं बस सेवा सुरु करल रहे ।

गौरीगंगा नगरपालिकाद्वारा जनहितमा जारी सन्देश

चिसोमा हुने स्वास्थ्य समस्याबाट बचौं

- चिसोबाट् बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिक बढी प्रभावित हुने हुँदा उनीहरूको उचित स्याहार गरौं,
- चिसोमा वाहिर हिड्दा तातो र न्यानो कपडा लगाऔं,
- कोठामा हिटर वा आगो वाल्दा होसियारी अपनाऔं,
- चिसोवाट जोगिन दैनिक घाम ताप्ने गरौं,
- शारीरिक व्यायाम गरौं,
- जाडोबाट बच्ने नाममा धुम्रपान र मद्यमान नगरौं,

गौरीगंगा नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
चौमाला, कैलाली

सुवर्ण अवसर ! सुवर्ण अवसर !! सुवर्ण अवसर !!!

डा. संजयकुमार गुप्ता
एम.बि.बि.एस., एम.डि. (टि.यु.)
इन्टरनल मेडिसिन वरिष्ठ कन्सल्टेन्ट फिजिसियन (पेट, छाती, मुटु, कलेजो, मधुमेह (सुगर), प्रेसर, तथा थाईराईड रोग विशेषज्ञ
एन.एम.सी. नं.–१०५६४

डाक्टरद्वारा दिइने स्वास्थ्य सेवाहरू

- मुटु दुखेको, मुटु भारी जस्तो भएको, मुटुको धडकन बढेको ।
- सास लिन गाह्रो हुने, छाती दुख्ने, रूघाखोकी लागेको, खकारबाट रगत देखिने, लामो समयदेखि दमको समस्या भएको ।
- पेट दुख्ने, कोखा दुख्ने, मुखबाट रगत बग्ने ।
- अमिलो पानी आउने, ढ्याउ-ढ्याउ आउने, उल्टी हुने, पेट फुलेर खान मन नलाग्ने ।
- पिसाब पोल्ने, रातो पिसाब आउने, कम पिसाब हुने, पिसाब बन्द हुने, राति धेरै पटक पिसाब हुने, खुट्टा सुन्निने, पहेंलो पिसाब हुने)
- पेट फुल्ने, हात खुट्टा सुन्निने, पेटमा पानी जम्ने, जण्डिस हुने, खाना नरूच्ने, दम हुने ।
- धेरै मोटो हुने, निन्द्रा धेरै लाग्ने, मुटुको धडकन बढ्ने, आँखा बाहिर आउने, मान्छे एकदम पातलो हुने ।
- टाउको दुख्ने, चक्कर लाग्ने, हिँड्दाखेरि लडिबुडी हुने, निन्द्रा नलाग्ने, हिँड्दा खेरि दम हुने ।
- धेरै तिर्खा लाग्ने, धेरै पिसाब हुने, धेरै खान मन लाग्ने, हातखुट्टा झम-झम गर्ने ।
- सुगर, प्रेसर, थाइराइड रोगको उपचार तथा परामर्श ।
- ज्वरो सम्बन्धी सम्पूर्ण रोगको उपचार ।
- शरीरमा रगत कम हुने, अल्छी लाग्ने, शरीर सुनिने, थाकने ।
- बाथ रोग सम्बन्धी उपचार तथा परामर्श ।

डाक्टर आउने समय : प्रत्येक दिन, आकस्मिक सेवा (चिकित्सक) २४ घण्टा

हाम्रा सेवाहरू : *१) २४ घण्टा ईमर्जेन्सी सेवा, फार्मेसी सेवा, अत्याधुनिक प्याथोलोजी, रंगीन इण्डोस्कोपी, डिजिटल एक्सरे, रंगीन भिडियो एक्सरे, अत्याधुनिक अप्रेसन थियटरबाट सेवा, वातानुकुलीन एम्बुलेन्स, वातानुकुलीन क्याबिन । २) स्त्री रोग तथा प्रसुती सम्बन्धी सेवा (बाँझोपन, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गड्बडी, पाठेघर खस्ने, पाठेघरको अप्रेशन, गर्भवती तथा सुत्केरी सेवा) । ३) ल्याप्रोस्कोपी तथा जनरल सर्जरी (हाइड्रोसिल, हर्नियाँ, पायल्स, फिस्टुला, स्तनमा गाँठागुठी आउने, शरिरका विभिन्न भागमा गाँठागुठी, घाउ खटिरा, पत्थरी, किड्नीको पत्थरी, प्रोस्टेटको अपरेशन तथा पित्तथैलीको पत्थरी अप्रेशन) । ४) हाड(जोर्नी तथा नशा सम्बन्धी सेवा (हाटखुट्टा बाङ्गो, फ्याक्चर, हाडजोर्नीको दुखाई, कम्मर दुख्ने तथा अत्याधुनिक मेशिनबाट हड्डीको अप्रेशन)छाती, मुटु, कलेजो तथा पेट सम्बन्धी सेवा । ५) यौनरोग, कपाल तथा छाला रोग सम्बन्धी सेवा । ६) मानसिक तथा मनोरोग सेवा । ७) नाक, कान, घाँटी रोग सम्बन्धी सेवा । ८) मुर्छा पर्नु, टाउको दुख्ने जस्ता समस्याहरू, प्यारालाइसिस हातखुट्टा नचल्ने सम्बन्धी सेवा । ९) न्यूरो (नशा रोग) लागुपदार्थ दुर्व्यसनी, कुलत सम्बन्धी, हाटखुट्टा झमझमाउने, छारे रोग । १०) आगोले पोलेको हातखुट्टा बाङ्गिएको र खुँडेको अप्रेशन आदि सेवा ।*

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

Kailali Hospital Pvt. Ltd. 2070

जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडि, पशुपति टोल, धनगढी, कैलाली
फोन नं. ०९१–५२४५५५, ५२४६५४, ५२१२४९

NISARGA
Hospital & Research Center Pvt. Ltd.

1ST DM PEDIATRIC NEUROLOGIST IN NEPAL

बाल नशा, मस्तिष्क, टाउको रोग विशेषज्ञ/बाल न्युरोलोजिष्ट

के तपाईको बच्चामा न्यूरोलोजी सम्बन्धी निम्न लक्षणहरू छन् ।

- अटिजम/मानसिक विकासको कमी
- टाउको दुख्ने र रिङ्गाटा लाग्ने
- नशा झमझम गर्ने, ढाँड तथा जोर्नीहरु दुख्ने
- हिड्न र बोल्न विकासमा ढिलाई
- उचाई, तौल, सिकाई सम्बन्धी समस्याहरु
- बाल छारे रोग
- मस्तिष्क घाट/मस्तिष्क ज्वरो
- न्यूरो जेनेटिक (वंशाणुगत रोगहरु
- मुख बांगिने र मांशपेशीका रोगहरु

डा. सन्तोष मिश्र
Consultant Pediatrics Neurologist
MBBS, MD, DM (PGIMER Chandigarh, India)
NMC No.: 11709

डाक्टर आउने मिति **फागुन १६-१७ गते**

Hasanpur, Dhangadhi-5, Kailali, Nepal
Tel. 091-527000/01/02, 9865680100

Advanced Healthcare for all...

"लैंगिक समानताके लाग समान सोच ओ व्यवहारः समृद्धिके आधार"